Propunere de instrument financiar pentru transformare digitală dedicat IMM-urilor: DIGITAL-IMM

Federația pentru Inovare și Competitivitate Sustenabilă în IMM-uri (FICSIMM)

Cuprins

0. Necesitatea unui astfel de instrument financiar 5

1. Principiile-cheie ale instrumentului 6

1.1. Accesibilitate 6

1.2. Stimularea transformării digitale 7

1.3. Complementaritate 7

1.4. Partajarea riscurilor 7

1.5. Creșterea competitivității IMM-urilor 7

2. Structura instrumentului financiar 8

2.1. Fond revolving 8

2.2. Mecanisme de finanțare 8

2.3. Parteneri și implementare 9

3. Criterii de eligibilitate 9

3.1. Tipul IMM-urilor eligibile 9

3.2. Activitățile eligibile 10

3.3. Condiții financiare 13

4. Avantajele pentru IMM-uri 13

4.1. Acces rapid la finanțare 13

4.2. Sprijin pentru adoptarea tehnologiilor digitale 13

4.3. Creșterea competitivității pe piața globală 13

4.4. Reducerea riscurilor financiare 14

5. Implementare și monitorizare 14

5.1. Implementare 14

5.2. Mecanisme de monitorizare 14

5.3. Raportare și ajustare 15

6. Etapizarea implementării instrumentului 15

6.1. Etapa de pregătire 15

6.2. Etapa-pilot 16

6.3. Etapa de extindere 16

6.4. Etapa de consolidare și dezvoltare 16

7. Fluxul de aplicare, evaluare și monitorizare a unui proiect 17

7.1. Informare și autoevaluare 17

7.2. Pregătirea planului de transformare digitală 17

7.3. Depunerea cererii și verificarea eligibilității 17

7.4. Evaluarea și decizia de finanțare 18

7.5. Contractare și implementare 18

7.6. Raportare, monitorizare și închidere 18

8. Guvernanța instrumentului și rolul partenerilor: 19

8.1. Banca de Investiții și Dezvoltare (BID) 19

8.2. Băncile comerciale partenere 19

8.3. Ministerul ..... (MFIn / MEDAT?) 20

8.4. Consiliul consultativ 20

8.5. Organizațiile patronale și partenerii de ecosistem 20

9. Riscuri și măsuri de atenuare 21
9.1. Cerere insuficientă din partea IMM-urilor 21
9.2. Reticența băncilor în finanțarea proiectelor digitale 21
9.3. Investiții neadecvate sau insuficient valorificate 21
9.4. Dependența de un număr redus de furnizori 21
9.5. Rata de nerambursare peste așteptări 22
9.6. Complexitate administrativă în creștere 22
10. Exemple ilustrative de proiecte finanțabile 22
10.1. Firmă de producție din industria prelucrătoare 23
10.2. Firmă de comerț cu amănuntul cu extindere online 23
10.3. Firmă de servicii cu nevoi de securitate cibernetică 23
10.4. Firmă de logistică și transport 24
10.5. Start-up nativ digital (faza de dezvoltare a instrumentului) 24
11. Impactul așteptat și sistemul de indicatori 25
11.1. Indicatori de realizare 25
11.2. Indicatori de rezultat 26
11.3. Indicatori de impact 26
11.4. Utilizarea indicatorilor 26
12. Întrebări privind instrumentul 27
12.1. De ce un instrument bazat pe credite și garanții, și nu pe granturi? 27
12.2. Cum se diferențiază DIGITAL-IMM de programele existente cu finanțare europeană? 27
12.3. Ce se întâmplă dacă proiectul nu produce rezultatele estimate? 28
12.4. Pot accesa instrumentul firmele aflate la început de drum în digitalizare? 28
12.5. Care este rolul organizațiilor patronale? 28

Concluzii 29

Bune practici internaționale 31

1. Integrarea unui mecanism de sprijin pentru implementarea și scalarea digitalizării . 31

2. Introducerea unui program de mentorat și asistență tehnică pentru IMM-uri 33

3. Implementarea unui sistem de indicatori de performanță pentru IMM-urile beneficiare 35

4. Crearea unui mecanism de co-investiție public-privată 37

5. Extinderea eligibilității pentru start-up-uri și IMM-uri cu modele de afaceri digitale .. 39

Ana-Maria Icatoiu
Digitally signed by Ana-Maria Icatoiu
Date: 2026.11.09 18:36:02 +02'00'

0. Necesitatea unui astfel de instrument financiar

Într-o economie globală în care digitalizarea determină creșterea competitivității și a eficienței, **IMM-urile din România se confruntă cu dificultăți semnificative în adoptarea tehnologiilor digitale**. **Gradul redus de digitalizare afectează productivitatea firmelor, capacitatea acestora de a optimiza procesele de afaceri și de a accesa piețe noi**, iar efectele se resimt atât la nivelul fiecărei companii, cât și la nivelul întregii economii, prin **productivitate mai scăzută, capacitate redusă de export și vulnerabilitate crescută în fața șocurilor economice**. **Lipsa resurselor financiare, a competențelor digitale și a infrastructurii adecvate limitează capacitatea IMM-urilor de a implementa soluții digitale esențiale, cum ar fi automatizarea proceselor, inteligența artificială, analiza avansată a datelor și securitatea cibernetică.** La aceste bariere se adaugă **incertitudinea privind rentabilitatea investițiilor digitale** și **dificultatea de a identifica furnizorii și soluțiile potrivite**, ceea ce face ca multe firme să amâne deciziile de modernizare. Aceste bariere se manifestă cu intensitate diferită în funcție de dimensiunea firmei, de sectorul de activitate și de regiune, **microîntreprinderile și IMM-urile din zonele mai puțin dezvoltate fiind cele mai afectate**.

Deși Uniunea Europeană promovează digitalizarea IMM-urilor prin diverse inițiative, **accesul la finanțare rămâne o provocare pentru majoritatea firmelor românești**. Programele existente impun cerințe stricte și implică birocrație ridicată, ceea ce descurajează IMM-urile să aplice, în special pe cele de dimensiuni mici, care nu dispun de personal dedicat pentru pregătirea și gestionarea dosarelor de finanțare. **Calendarul apelurilor de proiecte este adesea imprevizibil**, iar **perioadele lungi de evaluare și contractare** nu sunt compatibile cu ritmul rapid în care evoluează tehnologia. **În lipsa unui instrument financiar național adaptat nevoilor specifice ale acestora, IMM-urile riscă să rămână în urmă față de competitorii europeni**, ceea ce poate duce la **pierderi de oportunități economice și de piață** și la o **adâncire a decalajelor de productivitate**.

Instrumentul financiar **DIGITAL-IMM** vine ca o soluție practică și eficientă pentru accelerarea transformării digitale a IMM-urilor românești. Acesta oferă un **mecanism de finanțare flexibil, bazat pe împrumuturi cu dobândă preferențială, leasing tehnologic și garanții de stat**, facilitând accesul IMM-urilor la resursele necesare pentru adoptarea și implementarea tehnologiilor digitale avansate. Spre deosebire de schemele clasice de granturi, instrumentul este conceput astfel încât **să fie disponibil în mod continuu**, fără a depinde de lansarea unor apeluri punctuale, și **să se adapteze dimensiunii și ritmului fiecărei investiții**. Prin acest instrument, IMM-urile vor putea **eficientiza operațiunile, îmbunătăți relația cu clienții, crește securitatea cibernetică și adopta noi modele de afaceri bazate**

pe digitalizare, consolidându-și în același timp **capacitatea de a atrage finanțare privată** pe termen lung.

În plus, **transformarea digitală a IMM-urilor** nu este doar o **necesitate pentru competitivitate**, ci și un **factor esențial pentru sustenabilitatea pe termen lung** a acestora. Într-o lume în care tehnologia redefinește constant modelele de afaceri, **IMM-urile care nu adoptă soluții digitale riscă să devină irelevante pe piață, pierzând accesul la clienți, lanțuri valorice și oportunități de creștere**. Marile companii și partenerii comerciali internaționali solicită din ce în ce mai frecvent furnizorilor lor **integrarea digitală a proceselor de comandă, facturare și raportare**, astfel încât firmele nedigitalizate riscă excluderea din lanțurile de aprovizionare. Investiția în digitalizare permite firmelor **să își optimizeze costurile operaționale, să răspundă mai rapid cerințelor pieței** și **să își consolideze reziliența în fața crizelor economice**. Astfel, **prin DIGITAL-IMM, se oferă IMM-urilor instrumentele necesare pentru a face tranziția către o economie bazată pe inovare și tehnologie, reducând decalajul digital dintre România și economiile dezvoltate**.

1. Principiile-cheie ale instrumentului

Acest instrument financiar este destinat IMM-urilor care doresc **să implementeze soluții digitale, să își modernizeze procesele prin tehnologie și să-și crească competitivitatea** în era digitală. Se va baza pe un **mecanism fără granturi nerambursabile**, dar va oferi **finanțare flexibilă și stimulente pentru digitalizare**, pornind de la premisa că **o investiție digitală bine fundamentată se rambursează prin economiile și veniturile suplimentare pe care le generează**. Principiile de mai jos definesc modul de funcționare al instrumentului și criteriile după care va fi evaluată eficiența acestuia, reprezentând în același timp **angajamentele pe care FICSIMM le propune partenerilor instituționali și financiari**.

1.1. Accesibilitate

- Proces rapid și digitalizat de aplicare (max. 30 de zile), cu **documentație simplificată** și **decizie comunicată într-un termen predictibil**.
- Criterii de eligibilitate flexibile, adresate tuturor IMM-urilor care doresc să își accelereze transformarea digitală, **indiferent de domeniul de activitate sau de regiunea în care își desfășoară activitatea**.

- Sprijin pentru **achiziția de software, echipamente digitale, servicii cloud și soluții de securitate cibernetică**, inclusiv pentru **serviciile de implementare și instruire** aferente.

1.2. Stimularea transformării digitale

- Finanțare dedicată **implementării soluțiilor digitale, automatizării și utilizării datelor pentru creșterea productivității**, cu accent pe proiecte care produc **efecte măsurabile asupra activității firmei**.
- Focus pe **cloud computing, AI, IoT, automatizare procese, blockchain, securitate cibernetică**, fără a exclude soluțiile digitale de bază pentru firmele aflate la început de drum.
- Posibilitatea IMM-urilor de a colabora cu centre de inovare digitală și furnizori de tehnologie, pentru a **reduce riscul alegerii unor soluții neadecvate**.

1.3. Complementaritate

- Se aliniază cu obiectivele UE privind digitalizarea și creșterea competitivității IMM-urilor și poate fi **corelat cu instrumentele europene deja disponibile**.
- Completează inițiativele europene existente, dar elimină limitările impuse de programele cu finanțare europeană, în special **calendarul rigid al apelurilor și complexitatea procedurilor**.
- Se bazează pe finanțare public-privată, implicând Banca de Investiții și Dezvoltare (BID) și bănci comerciale, ceea ce asigură **mobilizarea de capital privat** alături de resursele publice.

1.4. Partajarea riscurilor

- BID va garanta până la **80% din valoarea creditului**, reducând riscurile pentru bănci și **facilitând accesul la credit al firmelor fără garanții suficiente**.
- Crearea unui **fond de garantare** pentru a sprijini IMM-urile în implementarea soluțiilor digitale, cu **reguli clare de intervenție** în caz de nerambursare.
- IMM-urile vor putea reinvesti economiile obținute din digitalizare în dezvoltarea ulterioară, **consolidând astfel efectul pe termen lung al investiției inițiale**.

1.5. Creșterea competitivității IMM-urilor

- Transformarea digitală va permite IMM-urilor să crească productivitatea și să devină mai eficiente, inclusiv prin **utilizarea mai bună a datelor în procesul decizional**.

- IMM-urile vor putea **automatiza operațiunile, reduce costurile și extinde piețele de desfacere**, atât pe plan intern, cât și pe piețele externe.
- Instrumentul vizează **reducerea decalajului digital dintre România și alte state UE**, contribuind la **convergența economică reală**.

2. Structura instrumentului financiar

Instrumentul va fi structurat sub forma unui **Fond de Finanțare pentru Digitalizare (FFD)**, gestionat de BID și operat în parteneriat cu instituții financiare și fonduri de investiții. Această arhitectură permite **separarea clară a rolurilor** între entitatea care administrează resursele și garanțiile și entitățile care acordă efectiv finanțarea, asigurând totodată **transparența utilizării fondurilor**.

2.1. Fond revolving

- Alimentat din:
  - **BID și bănci comerciale** - capital inițial.
  - **Fonduri europene dedicate digitalizării**, acolo unde regulile programelor permit utilizarea lor prin instrumente financiare.
  - **Parteneriate cu fonduri de investiții și venture capital**, interesate de IMM-urile cu potențial de creștere.
- Modelul revolving permite **refinanțarea continuă**, asigurând sustenabilitate financiară: **sumele rambursate de beneficiari sunt reinvestite în noi proiecte de digitalizare**, astfel încât fondul își menține capacitatea de intervenție în timp.

2.2. Mecanisme de finanțare

- **Împrumuturi cu dobândă preferențială** (max. 2,5-3%), destinate investițiilor în tehnologie și servicii digitale.
- **Leasing pentru soluții IT și infrastructură digitală**, adaptat echipamentelor cu **ciclu scurt de înnoire tehnologică**.
- **Perioadă de grație:** 1-2 ani, în funcție de complexitatea investiției, pentru ca soluțiile implementate să înceapă să genereze rezultate înainte de începerea rambursării.

- **Durata creditului:** 3-7 ani, adaptată tipului de transformare digitală și **capacității de rambursare a firmei**.
- **Subvenționarea parțială a dobânzii pentru primii 1-2 ani**, ca stimulent pentru demararea rapidă a proiectelor.

2.3. Parteneri și implementare

- **BID** va administra fondul și garanțiile, asigurând **coordonarea generală a instrumentului**.
- **Băncile comerciale** vor oferi finanțarea IMM-urilor, utilizând **rețeaua teritorială existentă** și relația directă cu clienții.
- Se va dezvolta o **platformă digitală de aplicare și gestionare** a finanțărilor, prin care IMM-urile vor putea depune cererile, urmări etapele de evaluare și raporta progresul proiectelor.

3. Criterii de eligibilitate

Criteriile de eligibilitate sunt concepute astfel încât **să deschidă instrumentul unui număr cât mai mare de IMM-uri**, menținând în același timp **standardele prudențiale necesare** pentru un mecanism bazat pe credite și garanții. Accentul este pus pe **calitatea planului de transformare digitală** și pe **capacitatea firmei de a valorifica investiția**, nu pe criterii formale restrictive.

3.1. Tipul IMM-urilor eligibile

- IMM-uri care își doresc **transformare digitală** în producție, servicii, retail, logistică etc., **indiferent de stadiul actual de digitalizare**.
- IMM-uri care implementează **automatizare, IoT, AI, soluții cloud** pentru modernizarea proceselor interne și a relației cu clienții.
- IMM-uri care își optimizează infrastructura digitală pentru **cybersecurity și big data**, în vederea protejării datelor și a valorificării acestora.

3.2. Activitățile eligibile

Instrumentul DIGITAL-IMM finanțează **întregul parcurs al unei investiții de transformare digitală**, nu doar achiziția de tehnologie: **de la diagnosticul inițial și proiectarea soluției, la implementare, securizare, formarea personalului și integrarea cu partenerii comerciali**. Această abordare pornește de la constatarea că **majoritatea proiectelor de digitalizare eșuează nu din cauza tehnologiei, ci din cauza implementării incomplete sau a lipsei competențelor de utilizare**. Categoriile de activități eligibile propuse de FICSIMM sunt prezentate mai jos; lista are caracter orientativ și va fi detaliată în cadrul procedural al instrumentului, cu **actualizare periodică** în funcție de evoluția tehnologică.

a) Echipamente și infrastructură digitală:

- **Achiziția de echipamente IT** (servere, stații de lucru, echipamente de rețea, dispozitive mobile pentru activitatea operațională), în măsura în care sunt necesare soluțiilor digitale implementate prin proiect.
- **Senzori, dispozitive și echipamente IoT** pentru monitorizarea proceselor de producție, a stocurilor, a flotelor sau a consumurilor de energie, inclusiv infrastructura de conectivitate aferentă.
- **Echipamente de automatizare și robotică** integrate în fluxurile digitale ale firmei, inclusiv sistemele de control și interfețele software necesare.
- **Infrastructura de rețea și conectivitate** din interiorul firmei, necesară funcționării soluțiilor implementate, cu excepția abonamentelor curente de telecomunicații.

b) Software, licențe și servicii cloud:

- **Sisteme de gestiune integrată a activității** (planificarea resurselor, gestiunea stocurilor și a producției, managementul relației cu clienții, gestiunea documentelor), sub formă de licențe sau abonamente pe durata proiectului.
- **Soluții specializate pe sector**: sisteme de management al producției, al flotei, al rezervărilor, al lanțului de aprovizionare, aplicații pentru puncte de vânzare, soluții de facturare electronică și de raportare.
- **Servicii cloud** (infrastructură, platforme și aplicații furnizate ca serviciu), inclusiv migrarea datelor și a aplicațiilor existente, pe o perioadă stabilită prin cadrul procedural.

- **Instrumente de analiză a datelor și de raportare**, care permit utilizarea datelor firmei în procesul decizional.
- **Dezvoltarea de software personalizat**, atunci când soluțiile standard nu acoperă nevoile firmei, cu condiția ca rezultatul să rămână în proprietatea IMM-ului sau să fie utilizabil pe termen lung.

c) Prezență online, e-commerce și relația cu clienții:

- **Dezvoltarea sau modernizarea platformelor de comerț electronic**, inclusiv integrarea cu sistemele de gestiune a stocurilor, cu soluțiile de plată și cu serviciile de livrare.
- **Integrarea cu piețele online (marketplace) naționale și internaționale**, pentru accesul la clienți din afara pieței locale.
- **Instrumente de marketing digital și de gestionare a relației cu clienții**, inclusiv configurarea inițială și formarea personalului pentru utilizarea lor.
- **Soluții de servicii digitale pentru clienți** (portaluri, aplicații, sisteme de programare sau de urmărire a comenzilor), care îmbunătățesc experiența clienților și reduc costurile de operare.

d) Securitate cibernetică și gestionarea datelor:

- **Evaluarea riscurilor de securitate cibernetică** și elaborarea politicilor interne de securitate, ca etapă preliminară a investiției.
- **Soluții de protecție** (protecția rețelei și a dispozitivelor, gestionarea accesului, criptarea datelor, protecția împotriva programelor malițioase), inclusiv configurarea și întreținerea pe durata proiectului.
- **Soluții de backup și de continuitate a activității**, care asigură recuperarea datelor și reluarea rapidă a operațiunilor în caz de incident.
- **Instrumente de conformitate cu cerințele legale privind protecția datelor**, inclusiv consultanța aferentă.

e) Automatizare, inteligență artificială și tehnologii avansate:

- **Automatizarea proceselor administrative și operaționale** (procesarea documentelor, a comenzilor, a facturilor, fluxuri de aprobare), prin instrumente de automatizare a proceselor.
- **Soluții bazate pe inteligență artificială** pentru previziune, optimizare, control al calității, asistență pentru clienți sau analiza datelor, adaptate activității firmei.

- **Tehnologii de producție digitală** (proiectare asistată, simulare, fabricație aditivă, mentenanță predictivă), în cazul firmelor din industria prelucrătoare.
- **Soluții bazate pe tehnologii emergente** (blockchain, realitate augmentată, gemeni digitali), atunci când utilizarea lor este justificată prin planul de transformare digitală.

f) Servicii de implementare, consultanță și integrare:

- **Diagnosticul digital inițial și proiectarea soluției**, realizate de consultanți sau de centre de inovare digitală, ca bază a planului de transformare digitală.
- **Serviciile de implementare, configurare, personalizare și integrare** a soluțiilor achiziționate cu sistemele existente ale firmei și cu cele ale partenerilor comerciali.
- **Serviciile de management de proiect** pentru proiectele complexe, care implică mai mulți furnizori sau mai multe etape.
- **Consultanța privind protecția proprietății intelectuale și conformitatea legală** a soluțiilor digitale implementate.

g) Formarea angajaților și dezvoltarea competențelor digitale:

- **Formarea angajaților pentru utilizarea soluțiilor implementate**, furnizată de furnizorii de tehnologie sau de organizații de formare.
- **Programe de dezvoltare a competențelor digitale de bază și avansate** pentru personalul firmei, inclusiv pentru conducere, în legătură directă cu proiectul finanțat.
- **Participarea la programe de mentorat și la rețele de inovare digitală**, în măsura în care sunt corelate cu obiectivele proiectului.

h) Cheltuieli propuse ca neeligibile:

- **Achiziția de echipamente fără legătură cu transformarea digitală** a proceselor firmei (echipamente de producție clasice, vehicule, mobilier).
- **Costurile curente de funcționare** (salarii, chirii, utilități, abonamente de telecomunicații), cu excepția costurilor direct legate de implementarea proiectului, în limitele stabilite prin cadrul procedural.
- **Refinanțarea unor investiții deja realizate** sau a unor datorii existente.
- **Cheltuielile cu taxe recuperabile**, în condițiile legislației fiscale aplicabile.

3.3. Condiții financiare

- IMM-urile trebuie să fie **fără datorii fiscale majore** și să demonstreze **o situație financiară care să permită rambursarea finanțării**.
- Trebuie să prezinte **un plan detaliat de transformare digitală a tuturor proceselor**, incluzând **obiective, etape de implementare și rezultate așteptate**.

4. Avantajele pentru IMM-uri

Comparativ cu sursele de finanțare disponibile în prezent, DIGITAL-IMM oferă IMM-urilor **o combinație de rapiditate, cost redus și flexibilitate** care răspunde direct barierelor identificate în practică. Principalele avantaje sunt sintetizate mai jos.

4.1. Acces rapid la finanțare

Proces simplificat și digitalizat, cu **termene clare de răspuns** și documentație redusă la strictul necesar.

Perioadă de grație extinsă pentru a permite IMM-urilor să implementeze soluțiile digitale **înainte de a începe rambursarea**.

4.2. Sprijin pentru adoptarea tehnologiilor digitale

Finanțare pentru **cloud computing, AI, IoT, securitate cibernetică**, dar și pentru soluțiile digitale de bază necesare firmelor mai puțin avansate.

Posibilitatea IMM-urilor de a colabora cu **furnizori de tehnologie și centre de inovare**, pentru **alegerea și implementarea corectă a soluțiilor**.

4.3. Creșterea competitivității pe piața globală

IMM-urile își pot extinde piața prin **soluții e-commerce, automatizare și AI**, ajungând la clienți din afara pieței locale.

Digitalizarea **îmbunătățește eficiența operațională** și **reduce costurile**, eliberând resurse pentru dezvoltare și inovare.

4.4. Reducerea riscurilor financiare

Garanții de până la **80% din valoarea finanțării**, care **compensează lipsa garanțiilor proprii**.

Dobândă preferențială și subvenționată pentru primii ani, ceea ce **reduce costul total al finanțării**.

Flexibilitate în rambursare, adaptată ciclului de dezvoltare digitală și **fluxurilor de numerar ale firmei**.

5. Implementare și monitorizare

Succesul instrumentului depinde de **o implementare coordonată** între instituțiile publice și partenerii financiari, precum și de **un sistem de monitorizare care să permită corecții rapide** atunci când rezultatele nu corespund așteptărilor. Etapele și mecanismele propuse sunt prezentate în continuare.

5.1. Implementare

- **BID și băncile comerciale** vor gestiona fondurile și garanțiile, pe baza unui **cadru procedural comun** care să asigure tratament egal pentru toate IMM-urile.
- Se va dezvolta **o platformă digitală pentru IMM-uri**, care va facilita aplicarea și urmărirea progresului, reducând **timpul și costurile administrative** pentru beneficiari.
- Crearea unui **consiliu consultativ**, format din specialiști în tehnologie, economie și digitalizare, pentru validarea proiectelor IMM-urilor și pentru **formularea de recomandări privind ajustarea instrumentului**.

5.2. Mecanisme de monitorizare

Evaluare **semestrială** a impactului transformării digitale asupra IMM-urilor, pe baza datelor raportate de beneficiari.

Audit independent pentru utilizarea corectă a fondurilor și pentru **verificarea respectării criteriilor de eligibilitate**.

Indicatori de performanță (număr de IMM-uri digitalizate, creșterea productivității, reducerea costurilor operaționale), stabiliți **încă de la lansarea instrumentului**.

5.3. Raportare și ajustare

Raport **anual** către Ministerul ..... și partenerii implicați, cuprinzând **rezultatele obținute și dificultățile întâmpinate**.

Ajustări periodice ale condițiilor de finanțare, în funcție de evoluția digitalizării IMM-urilor și de **feedbackul primit de la beneficiari și bănci**.

Consultarea periodică a organizațiilor patronale reprezentative pentru IMM-uri, în vederea identificării timpurii a dificultăților de acces și a nevoilor emergente ale firmelor.

6. Etapizarea implementării instrumentului

Pentru a asigura o lansare controlată și o ajustare pe baza rezultatelor reale, FICSIMM propune ca instrumentul DIGITAL-IMM să fie implementat **în patru etape succesive**, fiecare cu obiective, livrabile și criterii de trecere la etapa următoare clar definite. Această abordare permite **testarea procedurilor la scară redusă înainte de extinderea națională**, limitează riscurile operaționale și oferă partenerilor financiari timp pentru a-și adapta propriile proceduri interne.

6.1. Etapa de pregătire

- **Definirea cadrului juridic și instituțional** al instrumentului, inclusiv a acordului dintre BID și băncile comerciale participante, a regulilor fondului de garantare și a condițiilor standard de finanțare.
- **Consultarea organizațiilor patronale, a băncilor și a furnizorilor de tehnologie** cu privire la condițiile de finanțare, criteriile de eligibilitate și documentația necesară, pentru ca instrumentul să răspundă nevoilor reale ale pieței.
- **Dezvoltarea platformei digitale de aplicare și gestionare**, cu testarea acesteia împreună cu un grup de IMM-uri și de bănci, înainte de lansarea publică.
- **Stabilirea indicatorilor de performanță și a sistemului de raportare**, astfel încât datele să fie colectate uniform încă de la primul proiect finanțat.

6.2. Etapa-pilot

- **Lansarea instrumentului într-un număr limitat de bănci partenere și într-un număr limitat de regiuni**, pentru a verifica funcționarea procedurilor în condiții reale.
- **Monitorizarea atentă a termenelor de procesare**, a ratei de aprobare a cererilor și a dificultăților întâmpinate de IMM-uri în pregătirea documentației.
- **Evaluarea intermediară a etapei-pilot**, cu implicarea consiliului consultativ și a organizațiilor patronale, și **ajustarea condițiilor** înainte de extinderea la nivel național.
- **Comunicarea rezultatelor etapei-pilot** către mediul de afaceri, pentru a crea încredere și a pregăti cererea pentru etapa următoare.

6.3. Etapa de extindere

- **Deschiderea instrumentului către toate băncile comerciale interesate** care îndeplinesc condițiile de participare, și către IMM-urile din toate regiunile țării.
- **Campanie națională de informare**, derulată în parteneriat cu organizațiile patronale, camerele de comerț și hub-urile de inovare digitală, cu accent pe **regiunile și sectoarele cu grad redus de digitalizare**.
- **Activarea componentelor complementare**: programul de mentorat și asistență tehnică, platforma educațională și consultarea periodică a beneficiarilor.
- **Creșterea capitalizării fondului**, pe măsură ce cererea confirmă dimensionarea inițială, inclusiv prin atragerea de parteneri privați suplimentari.

6.4. Etapa de consolidare și dezvoltare

- **Introducerea fazei a doua a instrumentului**, dedicată scalării soluțiilor digitale implementate cu succes, pe modelul bunelor practici internaționale prezentate în acest document.
- **Dezvoltarea componentei de co-investiție public-privată** și a componentei dedicate start-up-urilor și firmelor nativ digitale, pe baza experienței acumulate în primele etape.
- **Evaluarea de impact a instrumentului**, realizată de un evaluator independent, care să fundamenteze deciziile privind continuarea, extinderea sau reconfigurarea acestuia.
- **Integrarea instrumentului în cadrul mai larg al politicilor naționale pentru IMM-uri**, inclusiv corelarea cu viitoarele programe cu finanțare europeană.

7. Fluxul de aplicare, evaluare și monitorizare a unui proiect

Un avantaj esențial al instrumentului DIGITAL-IMM este **simplitatea și predictibilitatea parcursului pe care îl urmează un IMM**, de la momentul în care decide să investească în digitalizare până la finalizarea proiectului. Fluxul propus mai jos este conceput astfel încât **fiecare etapă să aibă un responsabil clar și un termen orientativ**, iar IMM-ul să poată urmări în orice moment stadiul cererii sale prin platforma digitală.

7.1. Informare și autoevaluare

- IMM-ul accesează platforma digitală a instrumentului, unde găsește **condițiile de finanțare, criteriile de eligibilitate, lista documentelor necesare și exemple de proiecte**.
- Un **instrument de autoevaluare a nivelului de digitalizare**, disponibil pe platformă, ajută firma să își identifice prioritățile și să stabilească **ce tip de investiție este potrivit stadiului său actual**.
- IMM-ul poate solicita, în această etapă, **o sesiune de consultanță inițială** prin programul de mentorat, pentru a-și clarifica nevoile și opțiunile tehnologice.

7.2. Pregătirea planului de transformare digitală

- IMM-ul elaborează **planul de transformare digitală**, care descrie **situația actuală, soluțiile propuse, furnizorii avuți în vedere, calendarul de implementare, bugetul și rezultatele așteptate, exprimate prin indicatori măsurabili**.
- Planul poate fi elaborat **cu sprijinul mentorilor sau al centrelor de inovare digitală**, pentru a asigura coerența tehnică și realismul estimărilor.
- Platforma oferă **un model standardizat de plan**, care reduce efortul de pregătire și facilitează evaluarea comparabilă a proiectelor.

7.3. Depunerea cererii și verificarea eligibilității

- Cererea de finanțare, împreună cu planul de transformare digitală și documentele financiare, se depune **exclusiv online**, prin platforma instrumentului.
- Banca parteneră selectată de IMM verifică **îndeplinirea criteriilor de eligibilitate** și **capacitatea de rambursare**, potrivit procedurilor proprii și cadrului comun stabilit cu BID.
- Eventualele clarificări sunt solicitate **o singură dată**, într-un termen stabilit, pentru a evita prelungirea nejustificată a procesului.

7.4. Evaluarea și decizia de finanțare

- Evaluarea proiectului urmărește **relevanța soluțiilor propuse pentru activitatea firmei, realismul planului de implementare și impactul estimat**, pe lângă analiza financiară clasică.
- Pentru proiectele de complexitate ridicată, banca poate solicita **avizul consiliului consultativ**, care verifică adecvarea tehnică a soluțiilor propuse.
- Decizia de finanțare, inclusiv **condițiile concrete (sumă, dobândă, perioadă de grație, durată)**, este comunicată IMM-ului în termenul-țintă de maximum 30 de zile de la depunerea cererii complete.

7.5. Contractare și implementare

- După semnarea contractului de finanțare, BID emite **garanția aferentă**, iar banca pune la dispoziție fondurile, **în tranșe corelate cu etapele de implementare** stabilite în plan.
- IMM-ul implementează soluțiile digitale, beneficiind, dacă a optat pentru aceasta, de **sprijinul mentorului desemnat** pe toată durata proiectului.
- Modificările justificate ale planului inițial, determinate de evoluția tehnologică sau de nevoile firmei, pot fi aprobate **printr-o procedură simplificată**, fără reluarea întregului proces de evaluare.

7.6. Raportare, monitorizare și închidere

- IMM-ul raportează **semestrial**, prin platformă, stadiul implementării și valorile indicatorilor stabiliți, printr-un formular simplu, care **nu necesită documentație suplimentară** față de evidențele contabile curente.
- La finalizarea implementării, IMM-ul transmite **raportul final**, care documentează soluțiile implementate și rezultatele obținute, iar banca și BID validează închiderea etapei de investiție.
- IMM-urile care demonstrează **rezultate peste obiectivele asumate** pot accesa, cu prioritate, **faza a doua a instrumentului**, dedicată scalării, fără a relua integral procesul de evaluare.

8. Guvernanța instrumentului și rolul partenerilor:

Buna funcționare a instrumentului DIGITAL-IMM depinde de **o distribuție clară a responsabilităților** între instituțiile publice, partenerii financiari și reprezentanții mediului de afaceri. FICSIMM propune un model de guvernanță **simplu, transparent și orientat către rezultate**, în care fiecare partener contribuie cu expertiza sa specifică, iar deciziile strategice sunt luate pe baza datelor colectate prin sistemul de monitorizare.

8.1. Banca de Investiții și Dezvoltare (BID)

- **Administrează Fondul de Finanțare pentru Digitalizare** și fondul de garantare, inclusiv gestionarea capitalului, a rambursărilor și a reinvestirii resurselor în logica revolving.
- **Stabilește, împreună cu partenerii, cadrul procedural comun**: condițiile standard de finanțare, criteriile de eligibilitate, documentația și indicatorii de performanță.
- **Selectează și acreditează băncile comerciale partenere**, pe baza unor criterii transparente, și monitorizează respectarea de către acestea a condițiilor instrumentului.
- **Elaborează raportul anual** al instrumentului și propune ajustările necesare, pe baza datelor de monitorizare și a consultărilor cu partenerii.

8.2. Băncile comerciale partenere

- **Acordă finanțările** către IMM-uri, în condițiile instrumentului, utilizând rețeaua teritorială, personalul și relația directă cu clienții.
- **Evaluează capacitatea de rambursare** și riscul de credit al fiecărui proiect, potrivit normelor proprii, în cadrul stabilit de comun acord cu BID.
- **Colectează și transmit datele de monitorizare** prin platforma digitală, asigurând astfel comparabilitatea informațiilor la nivelul întregului instrument.
- **Semnalează dificultățile întâmpinate** în aplicarea procedurilor și propun îmbunătățiri, pe baza experienței directe cu IMM-urile.

8.3. Ministerul ..... (MFIn / MEDAT?)

- **Asigură corelarea instrumentului cu politicile naționale** pentru IMM-uri și digitalizare și cu programele cu finanțare europeană, evitând suprapunerile și valorificând complementaritățile.
- **Primește raportul anual** și, împreună cu partenerii, **decide asupra ajustărilor strategice** ale instrumentului.
- **Sprijină promovarea instrumentului** în rândul IMM-urilor și facilitează dialogul cu celelalte instituții implicate în politicile de digitalizare.

8.4. Consiliul consultativ

- Este format din **specialiști în tehnologie, economie și digitalizare**, desemnați de partenerii instrumentului, inclusiv **reprezentanți ai organizațiilor patronale, ai mediului academic și ai furnizorilor de tehnologie**.
- **Validează, la solicitarea băncilor, adecvarea tehnică a proiectelor complexe** și oferă orientări privind tehnologiile emergente care ar trebui încurajate prin instrument.
- **Analizează semestrial datele de monitorizare** și formulează recomandări privind ajustarea condițiilor de finanțare, a criteriilor de eligibilitate și a componentelor complementare.
- Funcționează pe baza unui **regulament transparent**, cu reguli clare privind conflictul de interese.

8.5. Organizațiile patronale și partenerii de ecosistem

- **Organizațiile patronale relevante pentru IMM-uri**, între care FICSIMM, contribuie la **informarea și pregătirea firmelor** pentru accesarea instrumentului, la consultarea periodică a beneficiarilor și la identificarea timpurie a dificultăților de acces.
- **Hub-urile de inovare digitală, universitățile și centrele de cercetare** pot furniza servicii de mentorat, asistență tehnică și testare a soluțiilor, în cadrul componentelor complementare ale instrumentului.
- **Furnizorii de tehnologie** participă la informarea IMM-urilor cu privire la soluțiile disponibile, în condiții de **neutralitate și transparență** asigurate prin regulile platformei.

9. Riscuri și măsuri de atenuare

Ca orice instrument financiar nou, DIGITAL-IMM presupune o serie de riscuri, care pot fi **anticipate și gestionate printr-un design atent** și prin monitorizare continuă. FICSIMM consideră că identificarea deschisă a acestor riscuri, încă din faza de propunere, este **o condiție a credibilității instrumentului** în fața partenerilor financiari și a IMM-urilor. Principalele riscuri identificate și măsurile de atenuare propuse sunt prezentate în continuare.

9.1. Cerere insuficientă din partea IMM-urilor

- **Riscul:** IMM-urile, în special cele mici și cele din regiunile mai puțin dezvoltate, nu cunosc instrumentul sau nu au încredere că pot accesa finanțarea.
- **Măsuri:** campanie de informare derulată prin organizațiile patronale și partenerii locali; **proceduri cu adevărat simple**, testate în etapa-pilot; **comunicarea transparentă a primelor rezultate**, pentru a crea încredere.

9.2. Reticența băncilor în finanțarea proiectelor digitale

- **Riscul:** băncile tratează investițiile digitale ca pe investiții cu grad ridicat de risc, din cauza lipsei garanțiilor materiale, și aplică criterii mai restrictive decât cele ale instrumentului.
- **Măsuri: garanția de până la 80%** acordată de BID; **cadrul procedural comun**, care uniformizează evaluarea; **formarea personalului bancar** cu privire la specificul investițiilor digitale; monitorizarea ratei de aprobare pe fiecare bancă parteneră.

9.3. Investiții neadecvate sau insuficient valorificate

- **Riscul:** IMM-urile achiziționează soluții care nu corespund nevoilor lor reale sau pe care nu reușesc să le utilizeze efectiv, din lipsa competențelor.
- **Măsuri: planul de transformare digitală** ca document obligatoriu; **mentoratul și asistența tehnică** disponibile înainte și pe parcursul implementării; **finanțarea formării angajaților** ca activitate eligibilă; avizul consiliului consultativ pentru proiectele complexe.

9.4. Dependența de un număr redus de furnizori

- **Riscul:** concentrarea cererii către câțiva furnizori de tehnologie poate conduce la prețuri ridicate, soluții inadecvate sau blocarea IMM-urilor în ecosisteme tehnologice închise.

- **Măsuri: neutralitatea tehnologică** a instrumentului; informarea IMM-urilor despre alternativele disponibile; încurajarea soluțiilor **interoperabile și bazate pe standarde deschise**; monitorizarea distribuției finanțărilor pe furnizori.

9.5. Rata de nerambursare peste așteptări

- **Riscul:** o parte dintre proiectele finanțate nu generează rezultatele estimate, iar IMM-urile întâmpină dificultăți în rambursare, afectând sustenabilitatea fondului.
- **Măsuri: perioada de grație** corelată cu durata implementării; **eșalonarea tranșelor** în funcție de etapele proiectului; monitorizarea semestrială, care permite **intervenția timpurie** (reeșalonare, sprijin suplimentar); dimensionarea prudentă a fondului de garantare.

9.6. Complexitate administrativă în creștere

- **Riscul:** în timp, procedurile se complică prin adăugarea de cerințe suplimentare, iar instrumentul pierde avantajul simplității care îl diferențiază de programele existente.
- **Măsuri: principiul „o singură dată”** pentru documentele solicitate; revizuirea periodică a procedurilor cu obiectivul explicit de simplificare; **consultarea beneficiarilor** cu privire la povara administrativă; raportarea bazată pe evidențele contabile existente.

10. Exemple ilustrative de proiecte finanțabile

Pentru a face mai concretă logica instrumentului, prezentăm mai jos **câteva exemple ilustrative** de proiecte de transformare digitală care ar putea fi finanțate prin DIGITAL-IMM. Exemplele sunt **ipotetice și au rol exclusiv orientativ**; ele nu se referă la firme reale și nu indică sume sau condiții concrete, care vor fi stabilite în cadrul procedural al instrumentului. Scopul lor este de a arăta **diversitatea situațiilor** în care instrumentul poate interveni și modul în care componentele sale (finanțare, garanție, mentorat, monitorizare) se completează reciproc.

10.1. Firmă de producție din industria prelucrătoare

- **Situația de pornire:** o firmă de dimensiune mijlocie, cu procese de producție parțial automatizate, gestionează comenzile, stocurile și planificarea producției în sisteme separate, fără integrare, ceea ce generează erori, întârzieri și costuri suplimentare.
- **Proiectul: implementarea unui sistem integrat de gestiune a producției și a resurselor, conectat la echipamentele existente prin senzori IoT, și formarea personalului pentru utilizarea noului sistem.**
- **Rolul instrumentului: finanțare prin împrumut cu dobândă preferențială și leasing pentru echipamentele IoT, perioadă de grație corelată cu durata implementării, mentorat tehnic pentru alegerea soluției și pentru integrarea cu echipamentele existente.**
- **Rezultate urmărite:** reducerea timpului de procesare a comenzilor, scăderea stocurilor și a rebuturilor, **creșterea productivității** și capacitatea de a răspunde cerințelor de integrare digitală ale clienților mari.

10.2. Firmă de comerț cu amănuntul cu extindere online

- **Situația de pornire:** o firmă mică, cu câteva puncte de vânzare fizice, dorește să își extindă vânzările online, dar nu dispune de competențele și de capitalul necesar pentru a construi un canal de e-commerce funcțional.
- **Proiectul: dezvoltarea unei platforme de e-commerce integrate cu sistemul de gestiune a stocurilor, implementarea unor instrumente de analiză a datelor de vânzare și a unor soluții de securitate pentru protejarea datelor clienților.**
- **Rolul instrumentului: finanțare pentru dezvoltarea platformei și pentru serviciile de implementare, sprijin prin platforma educațională pentru gestionarea canalului online, mentorat în domeniul marketingului digital.**
- **Rezultate urmărite:** creșterea vânzărilor prin noul canal, **acces la clienți din afara pieței locale**, îmbunătățirea gestiunii stocurilor, reducerea costurilor de operare pe unitate vândută.

10.3. Firmă de servicii cu nevoi de securitate cibernetică

- **Situația de pornire:** o firmă de servicii profesionale, care gestionează date sensibile ale clienților, utilizează infrastructură IT învechită, fără politici de securitate și fără soluții de backup, fiind expusă riscului de atacuri informatice și de pierdere a datelor.

- **Proiectul: migrarea infrastructurii în cloud, implementarea unor soluții de securitate cibernetică și de backup, elaborarea politicilor interne de securitate și formarea angajaților în domeniul protecției datelor.**
- **Rolul instrumentului: finanțare pentru serviciile cloud și soluțiile de securitate, asistență tehnică pentru evaluarea riscurilor și alegerea soluțiilor adecvate, perioadă de rambursare adaptată fluxurilor de numerar ale firmei.**
- **Rezultate urmărite: reducerea riscului de incidente de securitate**, continuitatea activității, conformitatea cu cerințele legale privind protecția datelor, creșterea încrederii clienților.

10.4. Firmă de logistică și transport

- **Situația de pornire:** o firmă de transport de mărfuri gestionează flota, rutele și documentele de transport manual sau cu instrumente de bază, ceea ce conduce la costuri ridicate cu combustibilul, utilizare ineficientă a vehiculelor și dificultăți în raportare.
- **Proiectul: implementarea unui sistem de management al flotei bazat pe IoT, a unor instrumente de optimizare a rutelor și a unei soluții de gestiune digitală a documentelor de transport, integrate cu sistemele clienților.**
- **Rolul instrumentului: leasing pentru echipamentele de monitorizare a flotei, împrumut pentru software și servicii de implementare, mentorat pentru integrarea cu sistemele partenerilor comerciali.**
- **Rezultate urmărite:** reducerea consumului de combustibil și a costurilor operaționale, **creșterea gradului de utilizare a flotei**, îmbunătățirea punctualității livrărilor, capacitatea de a lucra cu clienți care impun integrare digitală.

10.5. Start-up nativ digital (faza de dezvoltare a instrumentului)

- **Situația de pornire:** o firmă tânără, care dezvoltă o **soluție software pentru un sector specific**, are un produs validat de primii clienți, dar nu dispune de istoricul financiar necesar pentru a accesa creditare clasică.
- **Proiectul: dezvoltarea produsului, extinderea echipei tehnice și lansarea pe piețe externe, în cadrul componentei dedicate start-up-urilor și firmelor nativ digitale, propusă pentru etapa de consolidare a instrumentului.**

- **Rolul instrumentului: finanțare acordată pe baza evaluării potențialului de creștere și a calității proiectului, în combinație cu mecanismul de co-investiție care implică investitori privați.**
- **Rezultate urmărite:** creșterea veniturilor și a numărului de clienți, atragerea de capital privat, **crearea de locuri de muncă înalt calificate**, consolidarea rolului firmei ca furnizor de soluții pentru alte IMM-uri.

11. Impactul așteptat și sistemul de indicatori

Pentru a putea evalua obiectiv eficiența instrumentului și a fundamenta deciziile de ajustare, FICSIMM propune un **sistem de indicatori structurat pe trei niveluri**: indicatori de realizare (ce produce instrumentul), indicatori de rezultat (ce se schimbă la nivelul IMM-urilor beneficiare) și indicatori de impact (ce se schimbă la nivelul economiei). Valorile-țintă ale acestor indicatori vor fi stabilite **în etapa de pregătire**, pe baza dimensionării fondului și a datelor disponibile privind digitalizarea IMM-urilor din România, și vor fi **revizuite anual**.

11.1. Indicatori de realizare

- **Numărul de IMM-uri finanțate**, cu defalcare pe dimensiunea firmei, sector de activitate și regiune, pentru a verifica dacă instrumentul ajunge la firmele și zonele vizate.
- **Valoarea totală a finanțărilor acordate și a garanțiilor emise**, raportată la capitalizarea fondului, pentru a urmări gradul de utilizare a resurselor.
- **Durata medie de procesare a cererilor**, de la depunerea cererii complete la decizia de finanțare, comparată cu ținta de 30 de zile.
- **Numărul de IMM-uri care au beneficiat de mentorat, asistență tehnică sau formare**, ca măsură a utilizării componentelor complementare.
- **Rata de aprobare a cererilor** și principalele motive de respingere, pentru identificarea barierelor de acces.

11.2. Indicatori de rezultat

- **Creșterea productivității** IMM-urilor beneficiare, măsurată prin indicatori simpli, bazați pe datele contabile existente.
- **Reducerea costurilor operaționale** în procesele vizate de proiectul de digitalizare, conform raportărilor beneficiarilor.
- **Creșterea veniturilor din canale digitale** (e-commerce, servicii online) și **accesul la noi piețe**, inclusiv la export.
- **Numărul de procese automatizate sau integrate digital** la nivelul fiecărei firme, ca măsură a profunzimii transformării.
- **Îmbunătățirea nivelului de securitate cibernetică**, evaluată prin instrumentul de autoevaluare disponibil pe platformă, înainte și după implementare.
- **Rata de rambursare a finanțărilor**, ca indicator al calității proiectelor selectate și al sustenabilității fondului.

11.3. Indicatori de impact

- **Reducerea decalajului de digitalizare** dintre IMM-urile românești și media europeană, urmărită prin indicatorii statistici utilizați la nivel european.
- **Contribuția IMM-urilor beneficiare la bugetul de stat**, prin creșterea veniturilor, a profiturilor și a numărului de locuri de muncă.
- **Reducerea disparităților regionale** în privința digitalizării, prin urmărirea distribuției teritoriale a finanțărilor și a rezultatelor.
- **Capitalul privat mobilizat** prin instrument, inclusiv co-finanțarea băncilor și investițiile atrase ulterior de firmele beneficiare.
- **Dezvoltarea pieței locale de soluții digitale**, prin numărul și diversitatea furnizorilor implicați în proiectele finanțate.

11.4. Utilizarea indicatorilor

- Indicatorii de realizare sunt urmăriți **continuu**, prin platforma digitală, și analizați semestrial de consiliul consultativ.
- Indicatorii de rezultat sunt colectați **semestrial** de la beneficiari, prin formulare simple, și sintetizați în raportul anual al instrumentului.

- Indicatorii de impact sunt evaluați **periodic**, prin evaluări independente, care compară evoluția IMM-urilor beneficiare cu cea a unor firme similare care nu au accesat instrumentul.
- Rezultatele agregate sunt **publicate**, pentru a asigura transparența instrumentului și pentru a informa deciziile viitoare de politică publică.

12. Întrebări privind instrumentul

Pentru a facilita înțelegerea propunerii de către toți partenerii, prezentăm mai jos răspunsurile la **cele mai frecvente întrebări** ridicate în discuțiile preliminare cu membrii FICSIMM, cu reprezentanți ai sistemului bancar și cu alte organizații ale mediului de afaceri.

12.1. De ce un instrument bazat pe credite și garanții, și nu pe granturi?

- Granturile depind de **bugete limitate și de apeluri punctuale**, generează competiție și birocrație ridicată, iar resursele sunt consumate o singură dată. Un instrument bazat pe **credite garantate și fond revolving** este disponibil continuu, mobilizează capital privat și **își regenerează resursele** prin rambursări.
- Totodată, logica de creditare **responsabilizează beneficiarii**, orientând finanțarea către proiecte cu rentabilitate economică reală, care își pot susține rambursarea din economiile și veniturile generate.

12.2. Cum se diferențiază DIGITAL-IMM de programele existente cu finanțare europeană?

- Prin **disponibilitate continuă**, **proceduri simplificate**, **termen de decizie de maximum 30 de zile** și **flexibilitate** în privința tipului de investiție și a calendarului de implementare.
- DIGITAL-IMM **nu înlocuiește** programele europene, ci le completează, putând finanța proiecte care nu se încadrează în apelurile acestora sau care au nevoie de finanțare înainte de lansarea unui apel.

12.3. Ce se întâmplă dacă proiectul nu produce rezultatele estimate?

- Finanțarea este un credit, astfel încât **obligația de rambursare se menține**; însă instrumentul prevede **perioadă de grație, eșalonare corelată cu etapele proiectului și posibilitatea reeșalonării** în situații justificate.
- **Monitorizarea semestrială** permite identificarea timpurie a dificultăților și **intervenția prin mentorat sau asistență tehnică**, înainte ca acestea să afecteze capacitatea de rambursare.

12.4. Pot accesa instrumentul firmele aflate la început de drum în digitalizare?

- Da. Instrumentul este destinat IMM-urilor **indiferent de stadiul actual de digitalizare**, iar soluțiile de bază (sisteme de gestiune, prezență online, securitate elementară) sunt eligibile alături de tehnologiile avansate.
- **Instrumentul de autoevaluare și mentoratul** sunt concepute tocmai pentru a ajuta firmele cu experiență limitată să își definească primii pași.

12.5. Care este rolul organizațiilor patronale?

- Organizațiile patronale, între care FICSIMM, contribuie la **informarea și pregătirea IMM-urilor**, la **consultarea periodică a beneficiarilor**, la identificarea dificultăților de acces și la **formularea de propuneri de ajustare**, în cadrul consiliului consultativ.
- Ele pot facilita, de asemenea, **parteneriatele între IMM-uri, furnizori de tehnologie, universități și hub-uri de inovare digitală**, necesare componentelor complementare ale instrumentului.

Concluzii

Implementarea instrumentului financiar **DIGITAL-IMM** reprezintă o soluție esențială pentru accelerarea digitalizării IMM-urilor din România, contribuind direct la **creșterea competitivității** acestora. Într-un mediu economic în care tehnologiile digitale determină succesul afacerilor, IMM-urile care adoptă **soluții de automatizare, cloud computing, inteligență artificială și securitate cibernetică** vor avea o capacitate mai mare de a se adapta cerințelor pieței și de a se extinde. Totuși, accesul limitat la finanțare rămâne una dintre cele mai mari bariere în procesul de transformare digitală, iar **instrumentele existente nu răspund suficient nevoilor firmelor mici**, care au nevoie de proceduri simple, decizii rapide și condiții de rambursare adaptate. Prin intermediul **DIGITAL-IMM**, se oferă un **mecanism de finanțare bazat pe împrumuturi cu dobândă preferențială, leasing tehnologic și garanții de stat**, care permite IMM-urilor să implementeze rapid soluțiile digitale necesare. Acest instrument nu doar că **sprijină firmele în procesul de modernizare**, dar **stimulează și adoptarea tehnologiilor avansate, reducând decalajul digital dintre România și economiile dezvoltate**.

Unul dintre cele mai importante beneficii ale **DIGITAL-IMM** este **impactul său asupra eficienței operaționale a firmelor**. Prin digitalizare, IMM-urile își pot **automatiza procesele, îmbunătăți gestionarea datelor și optimiza relația cu clienții**, ceea ce duce la o **creștere semnificativă a productivității**. În același timp, **adoptarea tehnologiilor digitale reduce costurile operaționale și sporește securitatea cibernetică, protejând afacerile de riscurile tot mai mari generate de atacurile informatice**, care afectează din ce în ce mai frecvent și firmele de dimensiuni mici. Caracterul **revolving** al fondului asigură faptul că **resursele publice mobilizate inițial continuă să producă efecte**, finanțând noi generații de proiecte pe măsură ce primele împrumuturi sunt rambursate. Pe termen lung, acest proces de modernizare va ajuta IMM-urile românești să devină **mai competitive pe piața globală**, oferindu-le **oportunități de extindere pe piețele internaționale și de integrare în lanțuri valorice de nivel superior**.

DIGITAL-IMM nu este doar un instrument financiar, ci și un **catalizator pentru dezvoltarea unui ecosistem economic bazat pe tehnologie și inovare**. Prin colaborarea cu instituții financiare, centre de cercetare și furnizori de soluții digitale, IMM-urile vor avea acces la resursele necesare pentru a-și accelera transformarea digitală, iar **furnizorii locali de tehnologie vor beneficia de o cerere mai stabilă și mai predictibilă**. În plus, sprijinul oferit prin acest mecanism de finanțare va contribui la **stimularea investițiilor în infrastructură digitală, dezvoltarea competențelor IT și crearea unui mediu de afaceri mai dinamic și mai sustenabil**. Această schimbare este crucială pentru România, având în vedere că statele membre ale Uniunii Europene avansează rapid în direcția digitalizării, iar

întârzierea acestui proces ar putea afecta pe termen lung competitivitatea IMM-urilor românești. **Fiecare an de întârziere** înseamnă pierderea unor oportunități de piață și **creșterea costului recuperării decalajului**.

Pe lângă beneficiile directe pentru firme, **DIGITAL-IMM** va avea un **impact pozitiv și asupra economiei naționale, contribuind la creșterea contribuțiilor nete ale IMM-urilor la bugetul de stat**. Digitalizarea permite IMM-urilor să genereze **venituri mai mari**, să-și **optimizeze costurile** și să **creeze locuri de muncă bine plătite**, ceea ce se va reflecta în **colectarea mai eficientă a taxelor și impozitelor** și în **reducerea economiei informale**, întrucât procesele digitalizate sunt, prin natura lor, mai transparente. Mai mult decât atât, **IMM-urile modernizate vor deveni mai atractive pentru investitorii străini, ceea ce va conduce la un efect de multiplicare asupra economiei**. Prin urmare, implementarea acestui instrument nu doar că va susține **dezvoltarea IMM-urilor individuale**, ci va contribui la **progresul general al economiei românești**, asigurând o tranziție digitală coerentă și sustenabilă. Totodată, prin **structura sa bazată pe garanții și credite**, instrumentul are un **cost bugetar net redus** în raport cu schemele de granturi, întrucât resursele publice sunt angajate doar în măsura în care riscurile se materializează, iar **capitalul mobilizat se întoarce în fond** pe măsura rambursărilor. Această eficiență bugetară este un argument important în contextul **constrângerilor fiscale actuale**. Etapizarea propusă în acest document, fluxul simplificat de aplicare, modelul de guvernanță bazat pe roluri clare și sistemul de indicatori pe trei niveluri sunt concepute astfel încât instrumentul **să poată fi lansat rapid, testat la scară redusă și dezvoltat progresiv**, pe măsură ce rezultatele confirmă dimensionarea și condițiile inițiale. Riscurile identificate sunt gestionabile prin măsurile propuse, iar exemplele ilustrative arată că instrumentul poate răspunde unor nevoi foarte diferite, de la firme de producție la start-up-uri nativ digitale. FICSIMM consideră că **DIGITAL-IMM poate deveni o componentă centrală a politicii naționale de sprijin pentru IMM-uri** și își exprimă disponibilitatea de a contribui la **detalierea și operaționalizarea acestuia**, alături de instituțiile responsabile și de partenerii din sistemul financiar.

Bune practici internaționale

Experiența altor state arată că **finanțarea digitalizării este cu adevărat eficientă atunci când este însoțită de mecanisme complementare**: sprijin pentru scalare, mentorat și asistență tehnică, indicatori de performanță, co-investiție privată și deschidere către firmele nativ digitale.

Exemplele prezentate în continuare au fost selectate pentru **relevanța lor directă pentru contextul românesc** și pot fundamenta **o dezvoltare etapizată a instrumentului DIGITAL-IMM**. Pentru fiecare direcție de acțiune sunt prezentate exemple din mai multe state, urmate de **propuneri concrete de adaptare la realitățile economiei românești** și la cadrul instituțional existent.

1. Integrarea unui mecanism de sprijin pentru implementarea și scalarea digitalizării

- În unele țări, pe lângă finanțare pentru adoptarea soluțiilor digitale, este inclus și **un sprijin clar pentru scalarea transformării digitale**, pornind de la constatarea că **prima investiție digitală este rareori suficientă** pentru a transforma în profunzime modelul de afaceri.
- În alte țări, IMM-urile care au implementat digitalizarea cu succes pot beneficia de **runde suplimentare de finanțare** pentru extinderea și optimizarea proceselor digitale, ceea ce **recompensează rezultatele obținute** și încurajează continuarea investițiilor.

1.a. Olanda - „Mkb Innovatiestimulering Topsectoren (MIT)" și alte programe de sprijin pentru digitalizare:

Link: MIT (RVO, Olanda): https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/mit

- **Programul MIT** (parte a schemei de finanțare Mkb Innovatiestimulering) oferă IMM-urilor **fonduri suplimentare pentru scalarea digitalizării**, în strânsă legătură cu sectoarele prioritare ale economiei olandeze.
- IMM-urile care au implementat **automatizare, soluții cloud, AI sau digitalizare a lanțului de aprovizionare** pot aplica pentru **runde adiționale de finanțare** destinate:
  - **Extinderii soluțiilor IT la nivel național și internațional**.
  - **Optimizării proceselor digitale pentru creșterea eficienței**.
  - **Integrarea avansată a datelor și automatizarea completă a operațiunilor**.

- În plus, **IMM-urile care adoptă soluții de securitate cibernetică și gestionare a datelor** pot primi **bonusuri financiare** pentru optimizarea digitalizării, ceea ce arată **importanța acordată protecției datelor** în strategia olandeză.

1.b. Germania - „Digital Jetzt" și „High-Tech Gründerfonds (HTGF)”:

Link: Digital Jetzt (BMWE): https://www.bundeswirtschaftsministerium.de/digitaljetzt |
High-Tech Gründerfonds: https://www.htgf.de/en/

- **Digital Jetzt** este un program guvernamental care sprijină IMM-urile în **faza de implementare și scalare a transformării digitale**, acoperind atât investițiile în tehnologie, cât și **formarea angajaților**.
- IMM-urile care finalizează cu succes **prima fază de digitalizare** pot aplica pentru **runde suplimentare de finanțare**, care acoperă:
  - **Extinderea soluțiilor IT la nivel internațional**.
  - **Integrarea digitalizării în noi departamente ale companiei**.
  - **Automatizarea și utilizarea avansată a inteligenței artificiale** pentru optimizarea operațiunilor.
- **HTGF (High-Tech Gründerfonds)** combină fonduri publice și private pentru a ajuta IMM-urile **care au implementat tehnologii digitale** să atragă **capital de investiții pentru scalare**, funcționând ca **o punte între sprijinul public inițial și piața privată de capital**.

1.c. Finlanda - Business Finland, Digital Native Finland:

Link: Business Finland – finanțare pentru cercetare și dezvoltare:
https://www.businessfinland.fi/en/services/funding/funding-services/research-and-development-funding/research-and-development-funding/ |
Digital-Native Company Playbook: https://www.businessfinland.fi/en/whats-new/news/2025/digital-native-company-playbook-and-data-dataeconomy-and-growth-playbook/

- **Business Finland** oferă IMM-urilor **finanțare inițială pentru digitalizare**, dar și o **a doua etapă de sprijin pentru scalare**, condiționată de rezultatele obținute în prima etapă.
- IMM-urile care au demonstrat **impact pozitiv al digitalizării** primesc **fonduri pentru extinderea internațională** și pentru **creșterea capacității de procesare digitală**, inclusiv prin **accesul la rețele de parteneri și clienți externi**.

- Programul oferă și **sprijin pentru optimizarea securității cibernetice**, astfel încât IMM-urile să poată crește digitalizarea în condiții de siguranță, **fără a-și expune datele și clienții la riscuri suplimentare**.

Cum se pot adapta aceste modele pentru România?

- Crearea unei **faze a doua a DIGITAL-IMM**, similar cu **MIT din Olanda**, pentru IMM-urile care doresc să își extindă soluțiile IT la nivel național și internațional, **cu condiții preferențiale pentru firmele care au rambursat corect prima finanțare**.
- Implementarea unui **program de finanțare scalabilă**, similar cu **Digital Jetzt (Germania)**, pentru a sprijini IMM-urile care au implementat cu succes digitalizarea și vor să treacă la un **nivel superior de automatizare**.
- Lansarea unui **fond de investiții public-privat pentru scalarea digitalizării**, după modelul **HTGF (Germania)** și **Business Finland**, care să **faciliteze trecerea de la creditare la finanțare prin capital** pentru firmele cu potențial ridicat de creștere.

2. Introducerea unui program de mentorat și asistență tehnică pentru IMM-uri

- IMM-urile care încep procesul de transformare digitală se confruntă adesea cu **lipsa competențelor tehnice** și cu **dificultăți în selecția tehnologiilor potrivite**, ceea ce poate conduce la **investiții neadecvate sau insuficient valorificate**.
- Este necesar un program de **mentorat personalizat** pentru implementarea soluțiilor digitale și de sprijin în identificarea furnizorilor potriviți, astfel încât **finanțarea să fie însoțită de competențele necesare pentru utilizarea ei eficientă**.

2.a. Franța - „Bpifrance Digital Guide" și „France Num":

Link: Bpifrance Création – transformare digitală TPE/PME: https://bpifrance-creation.fr/entrepreneur/actualites/tpepme-comment-engager-votre-transformation-numerique |
France Num: https://www.francenum.gouv.fr/

- **Bpifrance Digital Guide** este un program care ajută IMM-urile să navigheze prin procesul de **transformare digitală** prin:

- **Mentorat personalizat** oferit de experți în tehnologie și digitalizare.
- **Consultanță pentru alegerea furnizorilor de soluții digitale**.
- **Acces la studii de caz și exemple de bune practici** din industria digitală.

- **France Num** este o inițiativă națională care conectează IMM-urile cu **mentori specializați în digitalizare** și oferă **resurse educaționale pentru adoptarea tehnologiilor digitale**, inclusiv **instrumente de autoevaluare a nivelului de digitalizare**, care ajută firmele să își stabilească prioritățile.

2.b. Germania - „Mittelstand-Digital" și „Go-Digital":

Link: Mittelstand-Digital (BMWE): https://www.bundeswirtschaftsministerium.de/Redaktion/EN/Dossier/Digitalisierung-neu/mittelstanddigitalisieren.html

- **Mittelstand-Digital** este un program guvernamental care oferă **asistență tehnică gratuită pentru IMM-uri**, prin **centre de competență regionale**, sprijinindu-le în:
  - **Identificarea celor mai potrivite soluții IT** pentru afacerea lor.
  - **Integrarea automatizării și a inteligenței artificiale** în procesele operaționale.
  - **Creșterea securității cibernetice și protecției datelor**.
- **Go-Digital** este un program de finanțare care include **mentorat și sprijin tehnic**, prin intermediul consultanților autorizați, pentru IMM-urile care implementează **soluții digitale și soluții de e-commerce**; **autorizarea consultanților** garantează un standard minim de calitate al serviciilor oferite.

2.c. Spania - „Acelera Pyme":

Link: Acelera pyme: https://acelerapyme.gob.es/en

- **Acelera Pyme** este o inițiativă guvernamentală care oferă **consultanță digitală și mentorat personalizat** pentru IMM-uri, inclusiv:
  - **Ghidare în selecția tehnologiilor potrivite** pentru diferite industrii.
  - **Formare în domeniul securității cibernetice** pentru protejarea datelor.
  - **Acces la rețele de inovare digitală**, unde IMM-urile pot colabora cu experți IT și furnizori de tehnologie.

- IMM-urile beneficiază de **webinarii gratuite, tutoriale și sesiuni de mentorat** oferite de specialiști, iar **prezența teritorială a programului** permite ca și firmele din zonele mai puțin dezvoltate să aibă acces la sprijin.

Cum se pot adapta aceste modele pentru România?

- Crearea unui **program de mentorat DIGITAL-IMM**, inspirat din **Bpifrance Digital Guide (Franța)**, unde IMM-urile primesc **consultanță personalizată** în adoptarea soluțiilor digitale, **înainte și pe parcursul implementării proiectului finanțat**.
- Lansarea unui **serviciu de asistență tehnică gratuită**, similar **Mittelstand-Digital (Germania)**, care să sprijine IMM-urile în implementarea tehnologiilor digitale și securitate cibernetică, **în parteneriat cu organizațiile patronale, universitățile și hub-urile de inovare digitală existente**.
- Crearea unei **platforme digitale educaționale**, pe modelul **Acelera Pyme (Spania)**, pentru a oferi IMM-urilor acces la **webinarii, tutoriale și ghiduri pentru transformarea digitală**, integrată cu platforma de aplicare a instrumentului.

3. Implementarea unui sistem de indicatori de performanță pentru IMM-urile beneficiare

- În multe țări, IMM-urile care primesc finanțare pentru digitalizare trebuie să **dovedească impactul transformării** printr-un set clar de indicatori, un sistem de raportare care să măsoare:
  - Creșterea productivității firmelor datorită digitalizării.
  - Impactul digitalizării asupra veniturilor.
  - Gradul de automatizare a proceselor interne.
- Un astfel de sistem **permite evaluarea obiectivă a instrumentului** și **fundamentează deciziile de ajustare** a condițiilor de finanțare, în beneficiul tuturor părților implicate.

3.a. UK - „Made Smarter”:

Link: Made Smarter: https://www.madesmarter.uk/

- **Made Smarter** este un program guvernamental britanic care oferă **finanțare IMM-urilor pentru digitalizare**, dar impune **raportare detaliată a rezultatelor**, cu accent pe **industria prelucrătoare**.
- IMM-urile trebuie să măsoare și să raporteze:
  - **Creșterea productivității** datorată tehnologiilor digitale.
  - **Impactul digitalizării asupra veniturilor și eficienței operaționale**.
  - **Gradul de automatizare a proceselor interne** și reducerea costurilor.
- Programul include un **Digital Adoption Scorecard**, prin care IMM-urile sunt evaluate periodic și pot obține **runde suplimentare de finanțare** dacă își ating obiectivele, ceea ce **leagă direct accesul la resurse de performanța demonstrată**.

3.b. Germania - „Digital Jetzt”:

Link: Digital Jetzt (BMWE): https://www.bundeswirtschaftsministerium.de/digitaljetzt

- Programul **Digital Jetzt** sprijină IMM-urile în transformarea digitală, dar impune și **un sistem de raportare strict al performanțelor**, integrat în procedura de decontare a sprijinului.
- IMM-urile trebuie să monitorizeze și să raporteze:
  - **Evoluția eficienței operaționale** ca urmare a adoptării tehnologiilor digitale.
  - **Creșterea productivității și reducerea costurilor** prin automatizare.
  - **Adoptarea securității cibernetice și a soluțiilor cloud**.
- IMM-urile care demonstrează **performanță ridicată în digitalizare** pot aplica pentru **runde suplimentare de finanțare**, iar **datele colectate servesc la evaluarea periodică a programului**.

3.c. Danemarca - „SMV:Digital”:

Link: SMV:Digital: https://smvdigital.dk/

- **SMV:Digital** este un program național care sprijină IMM-urile în adoptarea tehnologiilor digitale și impune **monitorizarea impactului digitalizării**, pe baza unor **indicatori simpli, ușor de colectat de către firmele mici**.
- IMM-urile trebuie să raporteze:
  - **Creșterea cifrei de afaceri generată de digitalizare**.

- **Nivelul de integrare a tehnologiilor IT în procesele de producție și servicii**.
- **Impactul asupra exporturilor și competitivității internaționale**.

- IMM-urile care demonstrează **creștere accelerată a eficienței** pot primi **finanțare suplimentară pentru extinderea digitalizării**, ceea ce creează **un stimulent clar pentru raportarea corectă și pentru obținerea de rezultate**.

Cum se pot adapta aceste modele pentru România?

- Crearea unui **Digital Performance Scorecard**, inspirat din **Made Smarter (UK)**, pentru a monitoriza eficiența investițiilor în digitalizare, **cu un număr limitat de indicatori, pentru a nu împovăra administrativ IMM-urile**.
- Implementarea unui **sistem de raportare anuală**, similar cu **Digital Jetzt (Germania)**, pentru a măsura impactul real al digitalizării asupra IMM-urilor și pentru a **fundamenta raportul anual către Ministerul Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului**.
- Introducerea unui **sistem de bonusuri financiare**, ca în **SMV:Digital (Danemarca)**, pentru IMM-urile care demonstrează **o creștere accelerată a eficienței prin digitalizare**, de exemplu prin **reducerea suplimentară a dobânzii sau acces prioritar la a doua fază a instrumentului**.

4. Crearea unui mecanism de co-investiție public-privată

- În unele țări, digitalizarea IMM-urilor este susținută atât de stat, cât și de **fonduri de venture capital și investitori privați**, care aduc nu doar capital, ci și **expertiză în dezvoltarea afacerilor**.
- Această strategie reduce **presiunea asupra fondurilor publice** și ajută IMM-urile să devină mai atractive pentru finanțatori privați, **pregătindu-le pentru următoarele etape de creștere**.

4.a. Germania - „High-Tech Gründerfonds (HTGF)”:

Link: High-Tech Gründerfonds: https://www.htgf.de/en/

- **HTGF** este un fond de investiții public-privat care sprijină **start-up-uri și IMM-uri inovatoare** în procesul de digitalizare și scalare, fiind **unul dintre cei mai activi investitori în faza inițială din Europa**.

- Fondul este format din **capital de stat combinat cu investiții private**, ceea ce permite IMM-urilor să acceseze **finanțare hibridă** (fonduri nerambursabile + equity), adaptată **stadiului de dezvoltare al fiecărei firme**.
- IMM-urile care reușesc să atragă **investitori privați** pot primi finanțare publică suplimentară, ceea ce le face **mai atractive pentru investitori** și **validează în același timp viabilitatea proiectului**.

4.b. Franța - „Bpifrance Digital Venture”:

Link: Bpifrance: https://www.bpifrance.fr/

- **Bpifrance Digital Venture** este un fond național de investiții dedicat **digitalizării IMM-urilor**, care combină **finanțare publică și capital privat**, în cadrul mai larg al sprijinului oferit de banca publică de investiții Bpifrance.
- IMM-urile beneficiază de:
  - **Finanțare guvernamentală pentru digitalizare**.
  - **Acces la investitori privați și fonduri de venture capital**, care co-finanțează proiectele.
  - **Sprijin pentru internaționalizare** și extinderea soluțiilor digitale pe piețe externe.
- IMM-urile care demonstrează **potențial ridicat de creștere** pot primi **rundă suplimentară de co-investiție**, unde statul susține IMM-ul în atragerea de capital privat, **reducând riscul perceput de investitori**.

4.c. Canada - „Strategic Innovation Fund (SIF)”:

Link: Strategic Innovation Fund: https://canada.ca/en/innovation-science-economic-development/programs/strategic-innovation-fund.html

- **SIF** este un program guvernamental care oferă **finanțare IMM-urilor inovatoare**, dar cu o **componentă puternică de co-investiție privată**, astfel încât **fiecare dolar public să mobilizeze capital privat suplimentar**.
- IMM-urile trebuie să atragă **parteneri privați sau investitori de tip venture capital**, pentru a accesa granturile guvernamentale.
- Programul sprijină IMM-urile în **adoptarea tehnologiilor digitale și creșterea competitivității** pe piața internațională, cu accent pe **proiectele cu efecte semnificative asupra economiei**.
- Statul canadian oferă și **garanții pentru împrumuturi private**, ceea ce facilitează accesul IMM-urilor la finanțare bancară, **într-o logică similară celei propuse pentru DIGITAL-IMM**.

Cum se pot adapta aceste modele pentru România?

- Crearea unui **fond mixt public-privat pentru digitalizare**, inspirat din **HTGF (Germania)**, unde IMM-urile trebuie să atragă **investitori privați pentru a primi co-finanțare de la stat**, ceea ce ar **completa componenta de creditare a DIGITAL-IMM cu o componentă de capital**.
- Implementarea unui **mecanism de co-investiție publică și venture capital**, similar cu **Bpifrance Digital Venture (Franța)**, pentru a sprijini IMM-urile care doresc **să-și extindă soluțiile digitale** pe piețele externe.
- Lansarea unui **program de garantare a împrumuturilor private**, inspirat din **Strategic Innovation Fund (Canada)**, pentru a facilita IMM-urilor accesul la credite bancare pentru digitalizare, **valorificând experiența BID în domeniul garanțiilor**.

5. Extinderea eligibilității pentru start-up-uri și IMM-uri cu modele de afaceri digitale

- Instrumentul DIGITAL-IMM este orientat spre firmele care își digitalizează procesele existente, însă ar putea include sprijin și pentru **IMM-urile nativ digitale sau start-up-uri**, care **nu au nevoie de digitalizare, ci de resurse pentru a-și dezvolta și scala produsele digitale**.
- De exemplu, IMM-ul care dezvoltă **soluții digitale inovatoare** poate primi finanțare dedicată, fără a fi necesar să aibă un istoric financiar solid, evaluarea punând accent pe **calitatea echipei, a produsului și a planului de afaceri**.
- Această abordare permite sprijinirea firmelor emergente care pot deveni **viitorii lideri în economia digitală** și, în același timp, **furnizori de soluții pentru celelalte IMM-uri beneficiare ale instrumentului**.

5.a. Israel - Innovation Authority:

Link: Israel Innovation Authority: https://innovationisrael.org.il/en/

- **Israel Innovation Authority** sprijină **start-up-urile și IMM-urile cu modele de afaceri complet digitale**, fără a impune condiții stricte privind istoricul financiar, fiind **unul dintre pilonii ecosistemului de inovare israelian**.

- IMM-urile care dezvoltă **inteligență artificială, soluții cloud, blockchain sau e-commerce** pot primi:
    - **Granturi nerambursabile** pentru cercetare și dezvoltare digitală.
    - **Finanțare pentru scalare internațională**.
    - **Acces la investitori privați prin scheme de co-investiție publică și privată**.
- Programul se concentrează pe **start-up-uri din domeniul deep tech și digital-first**, pentru a sprijini firmele emergente înainte ca acestea să devină profitabile, **acceptând un nivel de risc pe care piața privată nu și-l asumă singură**.

5.b. Estonia - E-Residency:

Link: e-Residency: https://www.e-resident.gov.ee/

- Estonia a creat un **sistem digital avansat** care permite **start-up-urilor și IMM-urilor să acceseze finanțare pentru modele de afaceri 100% digitale**, bazat pe **interacțiunea complet digitalizată cu administrația publică**.
- **E-Residency** sprijină firmele emergente care dezvoltă:
    - **Soluții digitale pentru servicii globale (SaaS, fintech, e-commerce)**.
    - **Proiecte bazate pe inteligență artificială, automatizare și big data**.
    - **Modele de afaceri complet digitale, fără prezență fizică**.
- IMM-urile digitale pot obține **acces la granturi și împrumuturi fără a avea un istoric financiar**, fiind evaluate **pe baza potențialului de creștere**, ceea ce **reduce barierele de intrare pentru antreprenorii aflați la început**.

Cum se pot adapta aceste modele pentru România?

- Crearea unei **componente dedicate start-up-urilor și IMM-urilor digitale** în DIGITAL-IMM, inspirată din **Israel Innovation Authority**, unde firmele emergente pot primi **finanțare fără a avea un istoric financiar lung**, pe baza **evaluării potențialului de creștere și a calității proiectului**.
- Implementarea unui **program de sprijin pentru modelele de afaceri digital-first**, similar cu **E-Residency & Digital Innovation Fund (Estonia)**, care să permită accesul IMM-urilor fără prezență fizică la fonduri pentru digitalizare, **cu proceduri de aplicare și raportare integral digitale**.

Concluzie privind bunele practici:

- Modelele analizate converg către **câteva principii comune**: finanțarea este **etapizată și condiționată de rezultate**, este **însoțită de sprijin nefinanciar** (mentorat, asistență tehnică, formare) și **mobilizează capital privat** alături de resursele publice.
- Pentru România, **DIGITAL-IMM poate integra aceste elemente treptat**: componenta de creditare garantată într-o primă etapă, urmată de **mecanismele de scalare, de co-investiție și de sprijin pentru firmele nativ digitale**, pe măsură ce instrumentul își dovedește eficiența și capacitatea administrativă se consolidează.